

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Ing. J. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 Af 112/2016,

t a k t o :

- I. Námitka podjatosti vznesená žalobcem v podání ze dne 20. 3. 2017 vůči soudcům správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem JUDr. Markétě Lehké, Ph.D., JUDr. Petru Černému, Ph.D. a Mgr. Václavu Trajerovi **s e o d m í t á .**
- II. Soudce Krajského soudu v Ústí nad Labem Mgr. Ing. Martin Jakub Brus **n e n í** vyloučen z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 15 Af 112/2016.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal u Krajského soudu v Brně žalobu proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 8. 8. 2016, č. j. 34943/16/5100-31462-704389, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro Ústecký kraj, Územní pracoviště v Ústí nad Labem ze dne 1. 7. 2015, č. j. 1631802/15/2501-70462-506254. Usnesením ze dne 2. 11. 2016, č. j. 31 Af 76/2016 - 12, Krajský soud v Brně postoupil věc místně a věcně příslušnému Krajskému soudu v Ústí nad Labem.

[2] V podání ze dne 4. 12. 2016, které bylo Krajskému soudu v Ústí nad Labem doručeno dne 6. 12. 2016, žalobce namítl podjatost všech soudců krajského soudu rozhodujících ve věci, s návrhem na jejich vyloučení z projednávání a rozhodování nejen této věci, a předložení věci jinému soudu z důvodu delegace nutné, protože jinak opět reálně hrozí, že budou pokračovat v „dalším pokořování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů“.

[3] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 21. 12. 2016, č. j. Nao 307/2016 – 23, o uvedené námitce podjatosti rozhodl tak, že soudci správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., JUDr. Petr Černý, Ph.D. a Mgr. Václav Trajer nejsou vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci žalobce vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 Af 112/2016. V odůvodnění usnesení soud uvedl, že námitka podjatosti vznesená žalobcem vůči soudcům krajského soudu neobstojí, neboť ji vztahuje k jejich presumovanému „postupu ... v řízení o projednávané věci“ a k jejich „rozhodování v jiných věcech“, tj. k důvodům, jež podle

výslovného ustanovení § 8 odst. 1 věty poslední s. ř. s. důvodem pro vyloučení soudců z rozhodování jednoznačně být nemohou. Toto usnesení nabylo právní moci dne 15. 1. 2017.

[4] Žalobce následně v podání ze dne 20. 3. 2017, které bylo doručeno Krajskému soudu v Ústí nad Labem dne 24. 3. 2017, opětovně namítl podjatost všech soudců krajského soudu rozhodujících ve věci. Tuto opětovnou námitku odůvodnil tím, že jinak opět reálně hrozí, že budou pokračovat v „*dalším pokořování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů*“.

[5] Krajský soud v Ústí nad Labem předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí podle § 8 odst. 5 s. ř. s. spolu s vyjádřením soudců senátu 15 Af. Ti shodně uvedli, že se v dané věci směrem k žalobci necítí být jakkoliv podjati, pročež uplatněnou námitku považují za zcela nedůvodnou.

[6] Z aktuálního rozvrhu práce Krajského soudu v Ústí nad Labem vyplývá, že námitka podjatosti se týká soudců správního úseku tohoto soudu, jimiž jsou JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., JUDr. Petr Černý, Ph.D., Mgr. Václav Trajer a Mgr. Ing. Martin Jakub Brus.

[7] Ve vztahu k námitce podjatosti vznesené vůči soudcům JUDr. Markétě Lehké, Ph.D., JUDr. Petru Černému, Ph.D. a Mgr. Václavu Trajerovi dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že je v souzené věci dána jak totožnost účastníka, neboť námitka podjatosti ze dne 20. 3. 2017 je vznášena stejnou osobou jako v případě námitky podjatosti ze dne 4. 12. 2016, tak i totožnost předmětu řízení, neboť je namítána podjatost týchž soudců Krajského soudu v Ústí nad Labem. Současně žalobce neuvedl žádné konkrétní důvody podjatosti, které by se odlišovaly od důvodů uvedených v námitce podjatosti ze dne 4. 12. 2016. Jelikož o této námitce podjatosti bylo již Nejvyšším správním soudem jednou pravomocně rozhodnuto usnesením ze dne 21. 12. 2016, č. j. Nao 307/2016 - 23, vznikla zde překážka věci rozhodnuté podle § 159a odst. 4 o. s. ř. za použití § 167 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl o odmítnutí znovu uplatněné námitky podjatosti podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[8] Ve vztahu k námitce podjatosti vznesené vůči soudci Mgr. Ing. Martinu Jakubu Brusovi dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že námitka podjatosti není důvodná.

[9] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dívat výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

pokračování

[10] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[11] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[12] Reálné pochybnosti o podjatosti namítaného soudce tak s ohledem na výše uvedené může vyvolat pouze konkrétní tvrzení žalobce týkající se vztahu soudce k projednávané věci, jejím účastníkům či zástupcům. Pro úsudek o podjatosti soudce a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení žalobce. Žádná z žalobcem uvedených skutečností, resp. obecný nesouhlas žalobce s obsazením soudu, nepředstavuje legitimní důvod pro vyloučení soudce z rozhodování věci.

[13] Nejvyšší správní soud dospěl v posuzované věci k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby soudce Mgr. Ing. Martin Jakub Brus byl vyloučen z projednání a rozhodnutí shora uvedené věci. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 19. dubna 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu